

בתוקף מתאריך: 30.11.2008

פרק: 04 - אסירים

ת' עדכון אחרון: 28.11.2011

מס' הפקודה: 04.15.01

כבילת אסיר במקום ציבורי

- א.1 כבילת אסיר במקום ציבורי מעוררת דילמות בשל הקונפליקט המובנה בסיטואציה זו, כאשר מזה עומדת החובה לשמור על זכותו של האסיר, ככל אדם אחר, לכבוד ולפרטיות כאדם, למניעת השפלתו בפרהסיה ולשמירה על זכותו לקבל טיפול רפואי ככל אדם שאינו אסיר, ומהצד האחר עומדות חובות שב"ס להבטיח את האינטרס הציבורי שבמניעת הימלטותו של האסיר, מניעת סיכון לשלום הציבור והבטחת הסדר הציבורי.
- ב. ככלל, אסיר לא יהיה כבול במקום ציבורי אלא בכפוף להוראות החוק ולהוראות פקודה זו.
2. לפרט את ההנחיות בדבר כבילתו של אסיר בעת שהייתו במקום ציבורי. **המטרה**
- א.3 סעיף 11.א' לפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב – 1971 (להלן: "פקודת בתי הסוהר") קובע: "אסיר לא יהיה כבול במקום ציבורי אלא לפי הוראות אלה:
- (1) סוהר סבר כי קיים חשש סביר שהאסיר עלול לעשות אחד מאלה:
- (א) להימלט או לסייע לאחר להימלט;
 - (ב) לגרום נזק לגוף או לרכוש;
 - (ג) לפגוע בראיות או להעלימן;
 - (ד) לקבל או למסור חפץ שעשוי לשמש בביצוע עבירה או לפגוע בסדרי מקום המשמורת;
- (2) האסיר הורשע בעבירה לפי הוראות סעיף 23(א) (5) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו 1996 - (בפקודה זו - חוק המעצרים), אלא אם כן סבר סוהר שבנסיבות העניין לא קיים חשש כאמור בפסקאות משנה (א) עד (ד) של פסקה (1);"
- הבסיס החוקי**

ב. סעיף 23 (א) (5) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים) התשנ"ו 1996 קובע כדלקמן:

"(5) האדם חשוד שעבר אחד מאלה:

(א) עבירה שדינה מיתה או מאסר עולם;

(ב) עבירת בטחון כאמור בסעיף 35(ב);

(ג) עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-

1973, למעט עבירה הנוגעת לשימוש בסם או להחזקת סם

לשימוש עצמי;

(ד) עבירה שנעשתה באלימות חמורה או באכזריות או תוך שימוש

בנשק חם או קר;

(ה) עבירת אלימות בבן משפחה כמשמעותו בחוק למניעת אלימות

במשפחה, התשנ"א-1991;

ג. סעיף 9 א (ב) לחוק המעצרים, כפי שתוקן בשנת התשס"ח במסגרת תיקון מס' 14 לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971, קובע כדלקמן:

"בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), לא יוחלט על כבילת קטין עצור אם

ניתן להשיג את מטרת הכבילה בדרך שפגיעתה בקטין פחותה, וכבילתו

תהיה לפרק הזמן הקצר ביותר הנדרש לשם השגת המטרה כאמור; בקבלת

החלטה על כבילתו של קטין יובאו בחשבון גילו והשפעת הכבילה על שלומו

הגופני והנפשי.

(ג) בטרם ייכבל קטין לפי הוראות סעיף קטן (א), יודיע לו השוטר (במקרה

זה סוהר – הערה שלא במקור) כי הוא עומד לכבול אותו, אלא אם כן סבר

כי מתן הודעה כאמור תסכל את מטרת הכבילה."

הגדרות

4. א. **אסיר**: "הנתון כדין במשמורת בית סוהר", לרבות עצור מכל סוג.

ב. **מקום ציבורי**: "מקום שלציבור או לחלק ממנו גישה אליו".

ג. **בית חולים**: "מוסד המעניק טיפול רפואי".

ד. **פורום הכרעות**: נציגים מטעם שב"ס – רח"ט ביטחון ובהעדרו רע"ן

אבטחה, קרפ"ר ובהעדרו קצין רפואת סגל ובריאות הסוהר.

מבית החולים: מנהל בית חולים או סגנו, אשר יכריעו בעת מחלוקת

בין הצוות הרפואי בבית החולים לבין הסוהרים.

30.11.2008	בתוקף מתאריך:	פרק: 04 - אסירים
28.11.2011	ת' עדכון אחרון:	מס' הפקודה: 04.15.01
השיטה	<p>5. כבילת אסירים במקום ציבורי תעשה בהתאם להוראות החוק ועפ"י מידת המסוכנות הנשקפת מהאסיר בהתאם לחלוקה הבאה:</p> <p>רמה א': אסיר שהורשע בעבירה לפי סעיף 23 (א) (5) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים) התשנ"ו 1996.</p> <p>רמה ב': כל אסיר אחר שאינו נמנה על אלו שסווגו כרמה א'.</p>	<p>6. ככלל, אסיר אשר מידת מסוכנותו מוגדרת כרמה א' ייכבל, אלא אם כן סבר סוהר שבנסיבות העניין לא קיים חשש כאמור בפסקאות משנה (א) עד (ד) בסעיף 11 א' לפקודת בתי הסוהר כנזכר בסעיף 3.א. (1) לעיל והכל בכפוף להוראות הנוגעות לאסירים בעלי צרכים מיוחדים, לאולם בית המשפט ובעת מתן טיפול רפואי, כמפורט להלן בפקודה זו.</p> <p>7. אסיר אשר מידת מסוכנותו מוגדרת כרמה ב', לא ייכבל אלא לאחר בחינה פרטנית, אם בהתאם לנסיבות יש מקום לכבילתו אם לאו, וזאת בהתאם לשיקולים המפורטים בסעיף 11 א' לפקודת בתי הסוהר כנזכר בסעיף 3.א (1) לעיל.</p>
כבילת אסירים בעלי צרכים מיוחדים	<p>8. על אף האמור לעיל, אסירים נכים ו/או אסירים אחרים המוגבלים בתנועתם בשל גילם או מסיבה אחרת, לא ייכבלו, אלא לאחר אישור מנומק בכתב של סוהר בדרגת כלאי ומעלה, שסבר כי חרף היותם מוגבלים בתנועתם, קיים חשש ממשי שיימלטו או יגרמו נזק לגוף או לרכוש אם לא ייכבלו.</p>	
כבילת אסירים קטינים	<p>9. ככל שמדובר באסירים קטינים, אין לכבלם אם ניתן להשיג את מטרת הכבילה בדרך שפגיעתה בקטיין פחותה, וכבילתם תהיה לפרק הזמן הקצר ביותר הנדרש לשם השגת המטרה כאמור. בקבלת החלטה על כבילתו של קטיין יובא בחשבון גילו והשפעת הכבילה על שלומו הגופני והנפשי. כמו כן בטרם הכבילה, יש להודיע על כך לקטיין ולתעד ההחלטה ונימוקיה בכתב.</p>	
נוהלי ביטחון	<p>10. הוראות בדבר סד"כ, אמצעים, הנחיות הביטחון, ביקורות ואופן הדיווח מפורטים בנוהלי חטיבת הביטחון.</p>	

פרק: 04 - אסירים	בתוקף מתאריך: 30.11.2008
מס' הפקודה: 04.15.01	ת' עדכון אחרון: 28.11.2011
מידתיות	<p>11. ייעשה מאמץ מרבי שהכבילה, מקום שהיא נחוצה, לא תגרום לאי נוחות מעבר להכרח, וכי תעשה באופן שלא יגרום לסבל או לנזק בריאותי ויישמרו כבודו ופרטיותו של האסיר ככל האפשר.</p>
כבילה באולם ביהמ"ש	<p>12. על אף האמור בסעיפים 6 ו-7 לעיל, לא ייכבל אסיר באולם בית המשפט, אלא בהתקיים החשש כאמור לעיל ובמקרה כאמור על האחראי על צוות הליווי לפנות לשופט, להציג בפניו את המידע הרלבנטי ולבקש את רשותו להשאיר את האסיר כבול בעת הדיון המשפטי. הורה שופט לשחרר את האסיר מכבליו יש להיעתר מיידית להוראתו.</p>
כבילה בבית חולים	<p>13. א. ככלל, בעת שהותו של אסיר בבית חולים, לא ייכבל האסיר, אלא אם כן מצא סוהר בדרגת כלאי ומעלה, כי התקיימו התנאים המפורטים בסעיף 11.א' לפקודת בתי הסוהר כמפורט בסעיף 3 לעיל, ובכפוף להוראות פקודה זו.</p> <p>ב. החלטת סוהר כאמור לעיל, תתקבל על סמך מידע מודיעיני ו/או על סמך המידע והמסמכים המצויים בתיקו המנהלי של האסיר.</p> <p>ג. במקרים דחופים ו/או בעת שינוי נסיבות ובטרם ניתן לאתר סוהר בדרגת כלאי ומעלה, יכול מפקד צוות הליווי, לקבל כל החלטה בעניין הכבילה וזאת בהתקיים חשש לאחד האירועים הנזכרים בפסקאות משנה (א) עד (ד) בסעיף 11.א' לפקודת בתי הסוהר כנזכר בסעיף 3.א (1) לעיל, תוך עדכון סוהר בדרגת כלאי ומעלה בהקדם האפשרי.</p>

ד. החלטה בדבר כבילת אסיר בעת מתן טיפול רפואי או בעת תקופת שהייתו בבית החולים כאמור לעיל, תימסר ע"י ק. אג"מ/מקמב"צ/מפקד משמרת לצוות הליווי בכתב ובה הוראות ברורות באשר לאמצעי הכבילה ואופן הכבילה.

את נימוקי ההחלטה בדבר כבילתו של אסיר יש למסור בכתב תוך התייחסות למצבו הרפואי של האסיר, לצוות הרפואי של בית החולים ע"ג הנספח לפקודה זו.

במידה ונתקבלה החלטה בדבר כבילתו של אסיר והטיפול/בדיקה נקבע/ה מראש, יש למסור ההחלטה המנומקת לבית החולים עד 48 שעות טרם ההגעה לבית החולים.

ה. ככל שקיימת אפשרות להשתמש באמצעי כבילה חלופיים, אשר השימוש בהם יביא לצמצום הפגיעה בטיפול הרפואי, אם בכלל, הרי שיש להשתמש בהם.

ו. בהתקיים מקרה בו סבר סוהר כי יש לכבול את האסיר, כאמור לעיל, אולם כבילתו מונעת אפשרות לתת לו טיפול רפואי, או שהיא מסכנת את חייו או עלולה לגרום לו נזק ממשי או בלתי הפיך, וזאת עפ"י קביעת הצוות הרפואי במקום, ייועץ הסוהר במפקדו המוסמך להורות על הסרת הכבילה. אם התנגד המפקד להסרת הכבילה יועבר העניין מיידית להכרעה בפורום ההכרעות. ההכרעה הסופית לעניין חיוניות השחרור מכבלים מטעמים רפואיים תהיה של הגורם הרפואי בפורום ההכרעות.

ז. בהתקיים מקרה בו סבר סוהר כי יש לכבול את האסיר, כאמור לעיל, והצוות הרפואי מבקש ליתן את הטיפול כשאינו כבול ושחרורו מכבילה של האסיר אינו חיוני מבחינת הטיפול הרפואי, ניתן יהיה להשאיר את האסיר כבול במהלך שהייתו בבית החולים ובהעדר אפשרות אחרת גם בעת הטיפול עצמו. במקרה בו הצוות הרפואי מביא הנושא להכרעה בפורום ההכרעות, ההכרעה הסופית לעניין חיוניות הכבילה מטעמים ביטחוניים תהיה של נציג שב"ס בפורום.

ח. במקרים בהם ההחלטה על כבילת אסיר או בדבר התרתו התקבלה תוך התנגדות אחד הצדדים, יש להעלות זאת על הכתב.

30.11.2008 בתוקף מתאריך:

פרק: 04 - אסירים

28.11.2011 ת' עדכון אחרון:

מס' הפקודה: 04.15.01

ט. 1) במקרים בהם הוחלט שאין מנוס מכבילה, היא תעשה באופן המינימאלי והמקל ביותר.

2) כחלק בלתי נפרד ממשימת הליווי, באחריות מפקד הצוות לוודא כי

הצוות מגלה ערנות ורגישות לקושי הנובע מהכבילה, וזאת

מיוזמתו, ולא רק בתגובה לפנייה של האסיר או של גורם אחר.

3) סבר מפקד צוות הליווי כי יש מקום לשנות מהוראות הכבילה

שניתנו או לבטלן, יפנה ביוזמתו למפקדיו לשם קבלת הנחיות

מתאימות.

גורם ביצוע

14. במטה: רח"ט ביטחון

במחוז: ממ"ז

בביס"ר: קצין אג"מ

נספחים

15. החלטה בדבר כבילת אסיר בעת מתן טיפול רפואי או בעת תקופת שהייתו

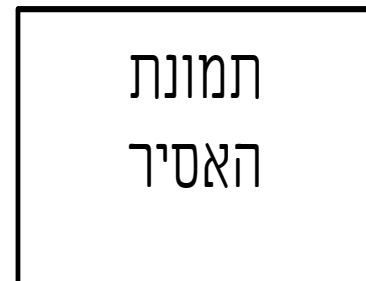
בבית החולים

תאריכי עדכון קודמים

16. 2.2.09, 30.11.08

נספח

תאריך _____

החלטה בדבר כבילת אסיר בעת מתן טיפול רפואי או בעת תקופת שהייתו בבית החולים

1. מצ"ב דף עזר אשר יסייע בתהליך הפעלת שיקול הדעת לכבילת אסיר/עצור/קטין בעת יציאתו בליווי מחוץ לבית הסוהר לכל מטרה .
2. כבילה במקומות ציבוריים הינה בכפוף לשיקול דעת מתמשך .
3. יש לציין את הנימוקים לכבילה בסעיף 6 .

מס' האסיר/עצור	שם ומשפחה	סטטוס בשב"ס (שפוט/עצור/אזרחי/פליטי/ביטחוני)	יכולת תנועה	סטטוס
			מוגבל/לא מוגבל (הקף בעיגול)	קטין/בגיר (הקף בעיגול)

4. להלן עובדות רלוונטיות כבסיס להפעלת שיקול הדעת:
(סמן + או - מתחת לכל משבצת)

מידעים בדבר כוונת העלמת ראיות	מידעים על כוונה להחדרת אמצעים אסורים	איום מפורש כלפי אסירים	איום מפורש כלפי סגל	סג"ב ו/או קיום מידעים על ניסיונות בריחה בעבר
הורשע בעבירות אלמ"ב ו/או עבירה באלימות חמורה ו/או באכזריות תוך שימוש בנשק חס או קר	שפוט למאסר עולם	הורשע בגרימת נזק לגוף או לרכוש	התנהגות פרובוקטיבית של האסיר כלפי סגל בשעת הליווי	תנאים סביבתיים מגבילים היוצרים מצב של חוסר שליטה על האסיר

5. א. לאור העובדות שבטבלה לעיל, האם **קיים/לא קיים** (הקף בעיגול) חשש
סביר בנסיבות העניין להתרחשות אחד מן האירועים הבאים ע"י
האסיר/עצור:

- הימלטות ו/או סיוע לאחר להימלט- **קיים/לא קיים**
- גרימת נזק לגוף או לרכוש- **קיים/לא קיים**
- פגיעה /העלמת ראיות- **קיים/לא קיים**
- קבלה/מסירת חפץ לצרכי עבירה- **קיים/לא קיים**

ב. פירוט הנימוקים

6. במקרה של קטין

זכור: ככלל, קטין לא ייכבל.

כבילת הקטין תהא לפרק הזמן המינימלי הנדרש תוך התחשבות בהשפעת הכבילה על מצבו הנפשי והגופני. יש להודיע לקטין על ההחלטה בטרם הכבילה. בהתייחס לסעיף 4. לעיל, ניתן/לא ניתן (הקף בעיגול) להשיג את מטרת הכבילה בדרך אחרת.

7. החלטה

▪ האסיר/עצור/קטין - ייכבל/לא ייכבל (יש להקיף בעיגול).

▪ אופן הכבילה _____

▪ תנאים מגבילים (במידה ויש) _____

▪ הודעתי לאסיר כי הוחלט על כבילתו _____

8. פרטי המחליט

מס' אישי _____ שם ומשפחה _____ דרגה _____

תפקיד _____ תאריך _____ חתימה _____